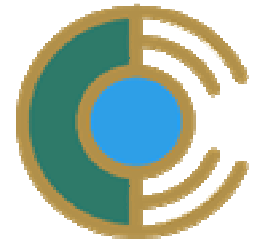

کاونټرپارټ

COUNTERPART

د کاونټرپارټ انټرنشنل-افغانستان خبرپاڼه د افغان مدني ټولني د پياوړتيا نوبت (آپیکس)

کڼه: ٦

د کاونټرپارټ د مشرتابه هيلت فرو او د عمومي مشر مرستيالې له افغانستان څخه ليدنه وکړه

د نومبر په لومړيو کې د کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د مشرتابه هيلت رئيس ښاغلي رابرت جی رينولیز، د نړيوالې سلا مشورې د کمېټې غړی فريد برامباغ او د عمومي مشر مرستيالې آغلې آرلين لير د افغانستان په سفر راغلي وو. ددغه درې ورځني سفر پر مهال ددغو درنو مېلمنو ته د آپیکس پروگرام په اړه عمومي معلومات وړاندې شول او همدا راز ددې فرصت يې پيدا کړ چې په افغانستان کې د امريکا د متحده ايالتونو د نړيوالې پرمختيايي ادارې (يو ايس ايلو)، ډېر شمېر وزارتونو او د شريکبايو ټولنو څخه هم ليدنه وکړي.

د نومبر په لومړيو کې د کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د مشرتابه هيلت رئيس ښاغلي رابرت جی رينولیز، د نړيوالې سلا مشورې د کمېټې غړی فريد برامباغ او د عمومي مشر مرستيالې آغلې آرلين لير د افغانستان په سفر راغلي وو. ددغه درې ورځني سفر پر مهال ددغو درنو مېلمنو ته د آپیکس پروگرام په اړه عمومي معلومات وړاندې شول او همدا راز ددې فرصت يې پيدا کړ چې په افغانستان کې د امريکا د متحده ايالتونو د نړيوالې پرمختيايي ادارې (يو ايس ايلو)، ډېر شمېر وزارتونو او د شريکبايو ټولنو څخه هم ليدنه وکړي.

د کاونټرپارټ د مشرتابه هيلت غړي، عمومي مشر مرستيال او د آپیکس مرستيال مشر د افغانستان د کليو د بيا رغونې او پراختيا له وزير ښاغلي احسان ضيا سره د ملاقات پر مهال- کابل

زموږ درنو مېلمنو د افغانستان د کليو د بيا رغونې او پراختيا وزارت له وزير ښاغلي محمد احسان ضيا سره د ملاقات پر مهال د کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د پروگرام د اوسمهالو او راتلونکو فعاليتونو، په افغانستان کې د يوې متحرکې مدني ټولنې د پراختيا او دا چې مختلف ډيدخله اړخونه د مدني ټولنې په پرمختگ کې څه نقش لري، او همدا راز د افغانستان په ټوليز او اقتصادي پرمختگ کې کاونټرپارټ څه ونډه لرلی شي، د موضوعاتو په اړه بحثونه وکړل. د کليو د بيا رغونې او پراختيا وزارت د افغانستان د اساسي قانون ٤٠٠٠٠ ټوکه کتابونه د ٤٠٠٠٠ تشریحي پوسترونو سره يو ځای ٢٤٠٠٠ ټوليزو پرمختيايي شوراگانو (CDCs) ته او همدا راز مختلفو وزارتونو او دولتي ادارو ته د ټول هېواد په کچه وېشلي دي. د اساسي قانون کتابونه چې پښتې يې له کلک کاغذ څخه جوړې شوې وې او پوسترونه د کاونټرپارټ نړيوالې ټولنې له خوا د کليو د پراختيا وزارت له پاره چاپ شوي وو.

پر دې سربېره د بهرنيو چارو په وزارت کې د بشري حقونو او د ښځو د نړيوالو چارو رئيسې آغلې زهرا راسخ ښاغلو مېلمنو ته د افغانستان د دولتي چارو په اړه کړه او سوچه

سهيلي افريقا ته علمي سير له دولت او د نادولتي مؤسسو سره د تجربو د شريکولو مرسته وکړه

افغان پلاوي چې د کاونټرپارټ او د په گڼو نه ولاړ قانون له پاره نړيوال مرکز له خوا په علمي سير سهيلي افريقا ته تللی و

د په گڼه نه ولاړ قانون له پاره نړيوال مرکز (ICNL) او کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د اقتصاد وزارت د ٦ تنو او د افغانانو له پاره د مرستو د انسجام د ادارې (اکبر)، او د افغاني غير دولتي مؤسسو د پيوستون ادارې (اې اين سي بي) او د افغاني ښځو د شبکې (اې ډبليو اين) مؤسسو څخه د ٣ تنو کارمندانو له پاره د سهيلي افريقا د علمي سير انتظام کړی و. ددغه علمي سير هدف دا و چې په سهيلي افريقا کې د نادولتي ټولنو د قانون تطبيق له نږدې وگوري، ستونزې او مسايل يې په نخښه کړي او دا چې ددغه سفر کوونکو د ظرفيت کچه لوړه او تجربه يې زياته شي.

سهيلي افريقا د دوو دليلونو له مخې ددغه سفر له پاره انتخاب شوې وه: (١) دا چې دغه هېواد په عمومي کچه آزاد، کاري قانوني چاپېريال را منځته کړی، چې په دې توگه به د افغانانو له پاره د يوې نمونې په بڼه گټور وي. (٢) د يوه انتقالي هېواد په توگه سهيلي افريقا هم د افغانستان په څېر له يو لړ زياتو قانوني مسايلو سره لاس او گريوان دی. (پاتې په درېيم مخ کې)

د شريکبايو ټولنو له خوا د بلا عوضه مرستو ورکول: د ظرفيتونو لوړول او د ټولنو لاسنيوی

د آپیکس د شريکبايو ټولنو (د مدني ټولنې د ملاتړ د ارتباطي مؤسسو (ISOs) او د مدني ټولنې د ملاتړ د مرکزونو (CSSCs) له خوا د بلاعوضه مالي مرستو ورکول د کاونټرپارټ او د پامله پلانونو يوه کلیدي برخه ده، چې د شريکبايو ټولنو ظرفيتونه لوړ کړي، داسې چې د منابعو د اغېزمنو او پايښتيزه مرکزونو په حيث پاته شي او د کاونټرپارټ د بلاعوضه مرستو د پروگرام لاسرسی نور هم پراخ کړي. د آپیکس هر يوه سيمه ييزه شريکبايو مؤسسه د مدني ټولنې ٢٠ په نخښه شوو ولسي مؤسسو ته چې دوديزې جرگې، د ټولنې د پرمختيا شوراگانې، نادولتي مؤسسې، او نورې ټولنې دي، د ظرفيتونو د لوړولو د تړينگونو او د تخنیکي مرستو د برابرولو مسؤليت لري. د مدني ټولنې دغه په نخښه شوې مؤسسې په طبيعي توگه د دويم ځلي فعاليتونو له پاره د شريکبايو ټولنو له خوا تمویليري، داسې چې د مدني ټولنې د ملاتړ ارتباطي مؤسسې او د مدني ټولنې د ملاتړ مرکزونو وړاندې له وړاندې له دغو په نخښه شوو مؤسسو سره د ظرفيتونو د لوړولو په اړه اړیکې لري او تخنیکي خدمتونه ورته برابروي. په کال ٢٠٠٦ م کې، کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د دويم ځلي بلاعوضه مرستو د ورکولو بهير وروسته له هغه چې د شريکبايو ټولنو مالي، د بلاعوضه مرستو، او د پروژو د ادارې او ظرفيت ارزونه يې ترسره کړه پيل کړ. (پاتې په درېيم مخ کې)

خواکمني شوې بنځې د خپلو کورنيو سره مرسته کوي

د ۲۰۰۷م په جولای کې کاونټرپارټ په بدخشان ولايت کې د بدخشان ولايت د داوطلبو بنځو مؤسسې (BVWA) ته ۹۲۵۷۵ امریکایي ډالره بلاعوضه مرسته ډالې کړه، چې د نوموړي ولايت د جرم ولسوالۍ د بنځو کلیو مستحقې او له ناوړه حالاتو سره لاس او گربوان بنځې د معیشت، روغتیا او د لیک لوست د منظمو فعالیتونو له لارې ددوی د ژوند د کیفیت د ښه کولو په مخه خواکمني کړې.

د کاونټرپارټ د بلاعوضه مرستو په مټ د بدخشان ولايت د داوطلبو بنځو مؤسسې ۱۲۵ کورنيو ته په دغه ولايت کې د شاتو د مچيو د ساتنې ټریننگونه او همدا راز د مچيو بکسونه ورکړل. دغو ټریننگونو دوی و توانولې چې د شاتو مچۍ ښې وساتي او د شاتو غوره حاصل ورځني واخلي، چې په دې توگه ددوی د کورنيو عایداتو له پاره دا یوه غوره منبع وگرځېدله. د بدخشان د داوطلبو بنځو مؤسسې په دغه ولايت کې همدا راز د لیک لوست او روغتیا پوهنې په برخه کې هم ۲۵۰ تنو بنځو ته ټریننگ ورکوي.

نازیه هره ورځ د خپلو مچيو صندوقونه گوري چې په دې خبره خان ډاډه کوي چې د شاتو د تولید له پاره یې قابېونه پاک او سوتره دي.

د جرم ولسوالۍ د قلعه گنبد کلي اوسېدونکې نازیه چې ۳۰ کاله عمر لري تر ټولو لومړنۍ بنځه وه چې ددغه پروگرام له پاره یې په داوطلبانه توگه کار پیل کړ، په لومړي سر کې ددغې سیمې د دود له مخې بنځو ته اجازه نه وه چې له کوره بهر کار وکړي. چې په پای کې د بدخشان د داوطلبو بنځو مؤسسې ډېر وخت ولگاوه چې د خلکو زړونه په لاس راوړي او دغه پروگرام ورته تشریح کړي او د خلکو اعتماد او باور ترلاسه کړي، چې له ډېرو هلو ځلو وروسته بنځو ته اجازه ورکړل شوه چې په دغه پروگرام کې کار وکړي. نازیه وايي چې د بدخشان د داوطلبو بنځو د مؤسسې له خوا ټریننگونه او د شاتو د مچيو ساتل یو طلايي فرصت وو، چې ماته برابره شوه، او دا چې زه به خپلې د شاتو مچۍ داسې ساتم لکه خپل ماشومان مې، دا ځکه چې همدې مچيو زما او زما د کورنۍ د تغذیې او د مالي ملاتړ زمینه برابره کړې ده. د پروگرام له مخې، نوموړې ژمنه کوي چې د خپلو مچيو راتلونکي نسل به نورو بنځو ته ورکوي. نوموړې په دې هکله وايي: "غواړم له خپلو کلیوالو بنځو سره داسې مرسته وکړم لکه له ما سره چې مرسته وشوه چې دوی هم په خپلو پښو ودرېږي."

د څارنې او ارزونې ټیم د جیوبیس سیستم په اړه تخنیکي مرستې ورکړې

د کاونټرپارټ د پروگرام مخکښ ټیم/د معلوماتو د اداري سیستم (ایم آی ایس) معاون د مدني ټولني ۹۸ مؤسسو ته چې د آيیکس د بلاعوضه مرستو د پروگرام څخه یې مالي مرستې ترلاسه کړې دي، د جیوبیس سیستم په وسیله د رپوټ ورکولو په هکله تخنیکي مرستې ورکړې دي. د مدني ټولني مؤسسې د رپوټ د تخنیکي طبیعت او جوړښت له مخې له ستونزو سره مخ وې. خو سره له دې، د څارنې او ارزونې د څانگې له خوا د متواترو تخنیکي مرستو له امله، ټولې مؤسسې په دې و توانېدلې چې خپل خپل د جیوبیس رپوټونه وړاندې کړي.

د آيیکس شپږمې خبریایي ته ښه راغلاست. آيیکس په بریالیتوب سره خپل دریم کال بشپړ کړ، او د امریکا د متحده ایالتونو نړیوالې پرمختیایي ادارې (یو ایس ایډ) کاونټرپارټ ته ددغه پروگرام درې کاله نورهم تمدید کړ. دغه هلې ځلې چې د پروگرام په تطبیقولو کې د ټول کاري ټیم له خوا ترسره شوي دي، په افغانستان کې د کاونټرپارټ د پیژندنې ډېرې په زړه پورې او ارزښتناکې دي.

د تېرو دريو کلونو پرمهال، کاونټرپارټ په بشپړه توگه خپلو هدفونو ته رسېدلی او یا یې هم پښه ترې اړولې ده. د مدني ټولني د سکټور یوه ارزونه ترسره شوه او ددغې ارزونې لاسته راوړنې یې د یوه عمومي مجلس او د ۱۲ گردیو میزونو او د بحثونو له مجلسونو سره شریکې کړې. د ارزونې او د گردیو میزونو لاسته راوړنې په راتلونکو کلونو کې د آيیکس پروگرام د تطبیق له پاره لارښوونکې وې او د دولتي او غیر دولتي سکټورونو پرېکړه کوونکو لویو ته یې د ارزښتناکو سرچینو حیثیت درلود چې په ټولیزه توگه د ټول افغانستان د پراختیا او په ځانگړې توگه د مدني ټولني د سکټور په اړه یې مهمې پرېکړې وکړې. د په گټه نه ولاړ قانون له پاره نړیوال مرکز (ICNL) چې زموږ شریکياني ټولنه ده، د هېواد د اقتصاد له وزارت او د نورو دولتي ادارو او د مرستندويه ټولنو سره یې کار وکړ چې د نادولتي مؤسسو قانون له سره وگوري او اصلاحات په کې راولي، او همدا راز تخنیکي مرستې یې په دې لړ کې د اقتصاد وزارت رسمي مامورینو او د مدني ټولني مؤسسو ته په ملي او ولایتي کچه ورکړې. همدا راز کاونټرپارټ لس شریکياني ټولني هم انتخاب کړې چې د پروگرام په تطبیقولو کې مرسته وکړي: چې دوه ټولني یې د مدني ټولني د ملاتړ ارتباطي مؤسسې (ISOs) دي چې مرکز یې په کابل کې دی او اته نورې مؤسسې یې د مدني ټولني د ملاتړ مرکزونه (CSSCs) دي چې د ټول افغانستان په کچه مختلفو ولایتونو موقعیت لري.

د مؤسساتي ملاتړ د بلاعوضه مرستو او د ټریننگ او تخنیکي مرستو له لارې، زموږ ۱۰ شریکياني مؤسسې اوسمهال د ټول هېواد په کچه ۲۰۵ د مدني ټولني افغان مؤسسو ته ټریننگونه او تخنیکي مرستې ورکوي. پر دې سربېره، د کاونټرپارټ د بلاعوضه مرستو پروگرام د ظرفیتونو د لوړولو له پروگرام سره غبرگ، د مدني ټولني مؤسسو ته د اړتیا وړ مالي سرچینې برابرې کړې دي چې د ټولني د پرمختگ او مدافعې پروژې ورباندې تطبیق کړي. د بلاعوضه مرستو ۵۵٪ د افغان مدني ټولني هغو مؤسسو ته چې د بنځو له خوا رهبري کېږي او یا هم پروگرامونه یې د بنځو له پاره وي ورکړل شوي دي.

د آيیکس پر څلورو اساسي مقصدونو ورسېره، ټولنیز جنسیت او رسنۍ هغه دوه پروگرامونه دي چې د آيیکس په ټولو فعالیتونو کې شامل دي. د کاونټرپارټ د ټولنیز جنسیت ټیم، د ټولنیز جنسیت تعادل زموږ د بشري قوا او د بلاعوضه مرستو په پالیسیو او تگلارو کې ورسره شامل کړی دی. د ټریننگ ټول مواد یې د ټولنیز جنسیت له مخې حساس ګرځولي او د ټولنیز جنسیت په اړه یې له همکارانو، شریکيانو ټولنو، د مدني ټولني له مؤسسو او د دولتي ادارو سره مهم بحثونه او فعالیتونه ترسره کړي دي.

نړیوال نوښتگر ملګري (Creative) ټولنه چې زموږ شریکياني ده، رسنیو ته په پراخه کچه د رسېدو یوه ستراتیژي یې را منځته کړه، چې په دې توگه یې زموږ هڅې منسجمې کړې چې د افغانستان ډېرو لري پرتو سیمو ته یې د مدني ټولني کلمه ورسوله. همدا راز د نړیوالو نوښتګرو ملګرو ټولني زموږ د شریکيانو ټولنو، او د رسنیو د مؤسسو سره کار وکړ چې د ظرفیتونو کچې یې لوړې او د مدني ټولني په اړوندو فعالیتونو او پېښو په اړه رپوټونه وړاندې کړي، او دا چې د رسنیو د مؤسسو، د مدني ټولني د مؤسسو او د دولت تر منځ یې اړیکې ټینګې کړې، چې په دې توگه یې ددوی مؤسساتي مقصدونه غښتلي کړل.

غواړو په دې توگه د امریکا د متحده ایالتونو د نړیوالې پرمختیایي ادارې (یو ایس ایډ) څخه مننه وکړو چې په دوامداره توگه یې زموږ ملاتړ وکړ او دا چې له سیمه ییزو حالاتو سره سم خپل موډل په کار واچوو په دې اړه یې له نرمۍ کار واخیست. د کاونټرپارټ له مرکزي دفتره متواترو مرستو موږ ددې وړ وګرځولو چې د نورو هېوادونو او پروگرامونو څخه مهم زده شوي درسونه په خپل پروگرام کې را ونغاړو، چې په دې اړه موږ د زړه له کومې خوښ یو. په پای کې په افغانستان کې د کاونټرپارټ او د شریکيانو ټولنو له هر یوه کارمند څخه د زړه تله مننه کوو. په افغانستان کې د مدني ټولني د پیاوړتیا په هلو ځلو کې زموږ ټولې بریاوې ددوی له نه ایلېدونکو او کره ژمنو له مخې ترلاسه شوې.

ټولو ته خوشحاله او آرام ۲۰۰۸م کال غواړو.

کاونټرپارټ نړيواله ټولنه څه د پاسه يو لک او شپېته زره افغان ماشومانو ته د چينجی ضد درمل مرستې وکړې

کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د ابن سینا له روغتيايي پالې مؤسسې سره چې په روغتيايي مؤسسو کې سرلارې مؤسسه ده، د يو ميليون امريکايي ډالرو په ارزښت د ماشومانو د چينجی ضد درملو مرسته وکړه. دغه ټولنه به Mebendazole او Albendazole درمل د دوو کلونو په موده کې په کابل، لغمان، مزار او باميان ولايتونو کې د څه د پاسه ۱۶۰،۰۰۰ ماشومانو ته چې عمر ونه لري له پنځو کلونو کم وي، ميندوارو ښځو او زده کوونکو ته په وړيا توگه په ښوونځيو، او نورو روغتيايي مرکزونو کې وپشي. د ماشومانو د چينجی ضد درمل وپېشل د افغانستان د عامې روغتيا د وزارت د لومړيتوبونو څخه گڼل کېږي.

د ابن سینا مؤسسې عمومي رييس ښاغلي ډاکټر انورالحق جبارخېل وويل چې دا د کاونټرپارټ يوه ډېره عالي ډالۍ ده چې ډېر ارزښت لري او د لوړ معيار درمل دي، چې د ابن سینا خيره ټولنې ملاتړ به وکړي چې د افغانستان له خلکو سره مرستې وکړي. دغه مرستې د "ميا فارم" مؤسسې له خوا چې مرکز يې په امريکا کې دی او يوه په گڼو نه ولاړه خيره مؤسسه ده د کاونټرپارټ د "بشري مرستو د پروگرام (CHAP)" له لارې له ابن سینا سره کړي دي.

د کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د مشرتابه هيئت رئيس ښاغلي رابرټ جی رينولډز، د نړيوالې سلا مشورې د کمېټې غړی فريډ برامباغ او د عمومي مشر مرستياله آغلي آرلين لير چې په دې نږدې وختونو کې د افغانستان په سفر راغلي وو، دغه مرستې يې ښاغلي ډاکټر جبارخېل ته وړاندې کړې.

آغلي لير د دغو مرستو د ډالۍ کولو په مراسمو کې وويل: "ويارو چې د افغانستان له خلکو سره ددغه اړتيا وړ درملو مرستې وکړو."

د افغانستان د عامې روغتيا د وزارت د خبرياني له مخې د فردي حفظ الصحې په اړه د عامه پوهاوي نشتوالی، د عامه تشابونو او کينارابونو کموالی، د پاکو اوبو خورا کمزوری سیستم، په زياته پيمانه د نفوس شمېره، د چاپيريال ککړتيا، او د ډېرانو د تخليبي او انتقال د سیستم نشتوالی، او په زيات شمېر د مهاجرينو نفوذ او داخېدل، دا ټول عوامل ددې لامل گرځېدلي چې د نفوسو په زيات شمېر په ځانگړې توگه د ماشومانو په گېلو کې چينجی پيدا او وده وکړي.

د کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې د عمومي مشر مرستياله آغلي آرلين لير د مشرتابه هيئت رئيس ښاغلي باب رينولډز، د نړيوالې سلا مشورې د کمېټې غړی فريډ برامباغ او د آيکس مرستيال مشر ښاغلی شهزاد محمود ابن سینا مؤسسې ته د يو ميليون امريکايي ډالرو په ارزښت د ماشومانو د چينجی ضد درملو مرستې ورکوي.

د شريکبانو ټولنو خوا ...

د ارزونې دلاسته راوړنو له تحليل وروسته، د افغان مدني ټولني مجتمع چې د آيکس شريکبانې ټولنه ده په داخلي مالي کنټرول کې پرمختللي او برلاسې وگڼل شوه او د پروگرام په اداره او تجربه کې بريالی و. هې چې کولی شي په اغېزمنه توگه د بلاعوضه مرستو د ورکولو ځاندرديه وي او همدا راز د بلاعوضه مرستو د ترلاسه کوونکو پروژو د پلي کولو سرپرستي کولی شي.

د آيکس د مدني ټولني ډېر شمېر په نخښه شوې مؤسسې چې د ظرفيتونو کچه يې ټيټه وه، کاونټرپارټ وروسته بيا د ټريننگ د يوه داسې شريک سیستم او د بلاعوضه مرستو د ترلاسه کولو تدبير وسنجولو، چې تر ډېره حده د نوموړو مؤسسو له پاره سهل الاستعمال وي - چې زياتره دغه مؤسسې د افغاني لويو مؤسسو په مقابل کې د مرستندويو ټولنو څخه د مالي مرستو

په ترلاسه کولو کې له ستونزو سره لاس او گروبان وي. ددې له پاره چې دغه اړتيا پوره شوې وي، کاونټرپارټ نړيوالې مؤسسې او د افغان مدني ټولني مجتمع د ټريننگ يو موډل "د ټولني د ستونزو حل" په نامه را منځته کړ. د افغان مدني ټولني مجتمع وروسته له دې د مدني ټولني ۱۰ په نخښه شوې مؤسسې په ساده تخنيکونو و روزلي چې د مدني ټولني د مؤسسو کارکوونکو ته يې دا ور زده کړل چې څه ډول کولی شي د يوه کلي مختلف خلک او يا هم گاونډيان په يوه غولې را ټول کړي چې هغه ستونزې چې ددوی ټولنه ورسره مخ ده د حل په اړه يې په گډه موافقې ته سره ورسېږي، او وروسته له دې يوه ورځ په شريکه کار وکړي چې د لومړيتوب له مخې تر ټولو سترې ستونزې هوارې کړي.

د کاونټرپارټ او د افغان مدني ټولني د مجتمع د ملاتړ له مخې د ټولني د ستونزو د حل د موډل په اړه له ټريننگ وروسته، د مدني ټولني د په نخښه شوو ۱۰ مؤسسې چې د بلا عوضه دويم ځلي مرستو کې يې برخه اخيستې وه، د ټولني د ستونزو حل موډل ورکښاپ يې د افغانستان په مرکزي ولايتونو کې د ټولنو له پاره برابر کړل، چې هرې يوې ټولني بيا د پروژې او د پروژو لنډه طرحه وړاندې کړه چې په هغې کې ستونزې په نخښه شوې وي او همدا راز ددغو ستونزو د حل لارې چارې هم په گوته شوې وي. د افغان مدني ټولني مجتمع د پروژو لنډې او وروستۍ طرحې د کاونټرپارټ د بلاعوضه مرستو د ارزونې کمېټې ته وړاندې کړې. له کره ارزونې وروسته، د پروژو ۹ اجمالي شرحې يا په بله وينا ۹۰٪ وړ پروژې د پراختيا له پاره له ټولو وړاندیزونو سره ومنل شوې، چې بالاخره کاونټرپارټ بيا دغو ټولو نهه پروژو ته بلاعوضه مرستې ورکړې.

تر دې دمه پورې د نوموړو پروژو په اټکليزه توگه ۳۶۴۵ کسانو ته مرستې د بنسټيزو رغونو او پاکو اوبو ته د لاسرسۍ په برخو کې رسېدلې دي. پر دې سربېره، د مدني ټولني په نخښه شوې مؤسسې چې په دغه بهير کې يې ونډه لرله، ارزښتناکې، عملي تجربې يې د پروژې په طرحه کولو او تطبيق کې ترلاسه کړې. چې په دې توگه ددغو مؤسسو خپلمنځي اعتماد او باور هم زيات شو او له خپلو پرگنو سره يې د مرستو کولو ته دوام ورکړ، دا ځکه چې زيات شمېر مؤسسو د خپلو نوو پروژو له پاره نورو مرستندويه ټولنو ته وړاندیزونه ولېږل.

د افغان معيوني د رغونې او تفريح له پاره د ساېکل چلونې د پروگرام مسؤل ښاغلي نسيم په وينا، "موږ د کاونټرپارټ د دويم ځلي بلاعوضه مرستو له پروگرام څخه ډېر خوښ يو چې زموږ مؤسسې ته يې تخنيکي مهارتونه وښودل چې په شريکه توگه د ټولني ارزونې ترسره کړو او د پروژې په طرحه کولو، د وړاندیز (پروپوزل) او رپوټ ليکلو کې کې يې موږ وپوهولو، موږ هيله من يو چې کاونټرپارټ نړيواله مؤسسه او د افغان مدني ټولني مجتمع به دغه فرصت د مدني ټولني نورو مؤسسو ته هم په لاس ورکړي چې په دې توگه به ځواکمنې شي او له دوی سره به مرسته وشي چې په اغېزمنه توگه کار وکړي."

په ټوليزه توگه، د بلاعوضه مرستو دويم ځلي موډل دا ثابته کړه چې دغه پروگرام ډېره ستره بريا ده، چې کاونټرپارټ يې د نورو شريکبانو مؤسسو له پاره تکرار په نظر کې لري. د آيکس پروگرام له تمديديدلو سره سم به کاونټرپارټ نړيواله ټولنه نورو شريکبانو ټولنو ته ټريننگونه او تخنيکي مرستو ته دوام ورکوي، چې په دې توگه ددوی د داخلي مالي او د پروگرام د ظرفيت کچه هغې اندازې ته لوړه کړي چې دوی هم وکولی شي د دويم ځلي بلا عوضه مرستو څارنه او سرپرستي وکړي شي.

د سهيلي افريقا علمي سير ...

د سفر برخه وال د سهيلي افريقا له خپلو سيلو کارمندانو سره په پراخه کچه د قانوني مسايلو لکه په سهيلي افريقا او افغانستان کې د راجستر او ثبت د بهير، په افغانستان کې د نادولتي مؤسسو او په سهيلي افريقا کې د په گڼو نه ولاړو مؤسسو د څارنې، په سهيلي افريقا کې د نادولتي مؤسسو له پاره د مالي سرچينو، او د هغو لارو چارو په اړه چې په وسيله يې نادولتي مؤسسې کولی شي پروژې تطبيق کړي، په موضوعاتو بحثونه او خبرې اتري وکړي.

ددغه سفر کلیدي لاسته راوړنې په لاندې توگه دي:

- د سفر برخه وال په دې وتوانېدل چې د افغانستان قانوني کاري چاپيريال د سهيلي افريقا له چاپيريال سره پرتله کړي او په واضحه توگه د افغانستان د قانوني سیستم قوي او کمزوري ټکي جوت کړي.
- گډونوالو له ۷ حکومتي او غير حکومتي ادارو څخه ليدنه وکړه، چې نومونه يې په لاندې توگه دي: په گڼه نه ولاړ کنسورشيم، د سوداگري او صنعت رياست، د په گڼو نه ولاړو مؤسسو رياست، د سهيلي افريقا د عايداتو د خدمتونو د ماليې د معافولو څانگه، د حکومت د ټولنيز پرمختگ د ټولو چارو د تنظيم ولايتي رياست، د ايلډ د مخنيوي کنسورشيم او د يوې ټولنبنسټي مؤسسې په شمول له دوو نادولتي مؤسسو څخه دغه پلاوي ليدنه وکړه.

د آیکس د ظرفیتونو د لوړولو پروگرام د داسې پایښتیزه زیربنا د را منځته کولو هلې ځلې کوي چې د ټول افغانستان په کچه د مدني ټولني د مؤسسو د پراختیا لامل وگرځي.

مؤسساتي محدود ظرفیتونه د مدني ټولني د وړو مؤسسو له پاره ستونزمنوي چې د مرستندویو ټولنو مرستې ترلاسه کړي. زیاتره وړې مؤسسې د نورو لویو او پراخو مؤسسو سره د رقابت له مخې له ستونزو سره لاس او گربوان دي.

د هېواد د زراعت او بیا رغونې ښوونیزه مؤسسه (HEARO) د ۲۰۰۵م کال په مارچ کې په ننگرهار کې د یو شمېر لېوالو افرادو د ډلې له خوا په دې هیله جوړه شوه چې پرمختیایي چارې د ټولني د خلکو په گډون ترسره کړي.

د هېواد د زراعت او بیا رغونې د ښوونیزې مؤسسې د لرلید او فعالیت له مخې، د افغان مدني ټولني د پیاوړتیا نوبت (آیکس) چې د امریکا د متحده ایالتونو د نړیوالې پرمختیایي ادارې (یو ایس اید) په مالي مرسته د کاونټرپارټ نړیوالې مؤسسې له خوا دغه پروگرام تطبیقېږي، له خوا د مدني ټولني په نښه شوې مؤسسه انتخاب شوه. د آیکس عمومي هدف دا دی چې د افغان مدني ټولني د مؤسسو د ظرفیتونو د لوړولو له لارې د مدني ټولني نقش او پایښت ته وده ورکړي. په عامه توگه د آیکس له خوا دغه هدف ته رسېدل په دې مانا دي چې د خپلو لسو شریکبانو ټولنو (د مدني د ملاتړ ارتباطي مؤسسې ISOs او د مدني ټولني د ملاتړ مرکزونه CSSCs) ظرفیتونه په داسې بڼه لوړ کړي چې یوه پایښتیزه زیربنا هم ورسره را منځته کړي، چې په دې توگه بیا د ټول افغانستان په کچه د مدني ټولني د مؤسسو په پرمختگ کې مرسته وکړي. د کاونټرپارټ دوه شریکبانې ټولني ISOs د مدني ټولني د ملاتړ اتو مرکزونو ته چې د افغانستان په مختلفو برخو کې موقعیت لري د ظرفیتونو د لوړولو پرمختللي مرستې کوي. د کاونټرپارټ د مدني ټولني د ملاتړ د منځنۍ مؤسسو او د مدني ټولني د ملاتړ د مرکزونو د مربیانو ټولې د مدني ټولني ۲۰۵ ولسي مؤسسو ته په مستقیمه توگه ټریننگونه ورکوي، چې د شریکبانو هره یوه مؤسسه د مدني ټولني د شلو مؤسسو د ټریننگ ورکولو مسؤلیت لري.

د HEARO مؤسسې رئیس قاري ضیا په جلال آباد کې د آیکس ټیم ته د خپلې مؤسسې تولیدات نښي.

د آیکس ټریننگونو له HEARO مؤسسې سره د داسې تخنیکونو د زده کړې مرسته وکړه چې د ټولني مختلف شمېر غړي په یوه غولي ددې له پاره را ټول کړي چې ستونزې معلومې کړي، د لومړیتوبونو له مخې یې درجه بندي کړي او بیا یې د هوارې لارې چارې وگوري. او همدا راز ددغو اړتیاوو د پوره کولو له پاره د پروژې پروپوزلونه طرحه کړي.

د هېواد د زراعت او بیا رغونې ښوونیزه مؤسسه (HEARO) پخوا تر دې چې د آیکس له خوا په نښه شي، د پروژو ډېر شمېر پروپوزلونه یې ډېر شمېر مرستندویو ټولنو ته ولېږل، خو په دې بریالی نه شوه چې ددغو پروژو له پاره مالي مرستې ترلاسه کړي، دا ځکه چې دوی د ټولني د اړتیاوو په ارزونه او د پروژو د ډیزاین او د پروپوزل په لیکلو کې په کافي اندازه پوهه او مهارتونه نه درلودل. وروسته له دې چې د آیکس له خوا دغه مؤسسه د مدني ټولني په نښه شوې مؤسسه انتخاب شوه، کارکوونکو یې د آیکس په ډېر شمېر ټریننگونو لکه د ټولني د حق پېژندنې ارزونه، او د ټولني د ستونزو د هوارولو پلان، د پروژو ډیزاین او د پروپوزل لیکلو په ټریننگونو کې یې برخه واخیسته. دغو ټریننگونو له HEARO مؤسسې سره د داسې تخنیکونو د زده کړې مرسته وکړه چې د ټولني مختلف شمېر غړي په یوه غولي ددې له پاره را ټول کړي چې ستونزې معلومې کړي، د لومړیتوبونو له مخې یې درجه بندي کړي او بیا یې د هوارې لارې چارې وگوري. او همدا راز ددغو اړتیاوو د پوره کولو له پاره د پروژې پروپوزلونه طرحه کړي.

ددغو ټریننگونو څخه وروسته، د لومړي ځل له پاره HEARO مؤسسې د ټولني د ستونزو د هوارولو تمرین وکړ، چې د ټولني ستونزې په نښه کړي او بیا یې د لومړیتوبونو له مخې درجه بندي کړي. د HEARO مؤسسې کارمندانو ددغو ورکشاپونو له پایلو څخه کار واخیست او د پروژو ډېر شمېر پروپوزلونه یې طرح کړل، چې په پای کې یې د ۱۲ پروژو له پاره مالي مرستې د ملگرو ملتونو او نورو مرستندویو ټولنو څخه ترلاسه کړې. د نوموړې مؤسسې په فعالیتونو کې ۵۰ ښځو ته د بستر د روجایې د اوبدلو ټریننگ، له سېل څخه د کلي د خوندي ساتلو د دېوال رغول، د ۱۲ ښوونځیو او د ۲ روغتونونو د ودانیو رغول شامل دي. ددغو ټریننگونو له مخې د HEARO مؤسسې د پوهې او مهارتونو کچه لوړه شوه چې په نتیجه کې یې نوموړې مؤسسه د افغانستان په ډېرو سیمو کې اساسي خدمتونه ترسره کوي، او همدا راز د نوموړې مؤسسې پایښت هم تضمینوي.